

Слово на Българския патриарх Даниил на Молебна в Деня на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност

Уважаема госпожо Президент на Република България,
Уважаеми госпожи и господа народни представители,
Уважаеми г-н кмет на Столична община,
Уважаеми госпожи и господа министри,
Уважаеми представители на академичната общност и на образователните институции,
Уважаеми учители, дейци на българската просвета и култура,
Драги студенти и ученици,
Обични в Господа братя и сестри,

Сред множеството празници в нашия календар има един, който е едновременно изконно християнски и дълбоко български – това е Денят на

светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност. „Тоя ден е Господ сътворил: да се зарадваме и да се развеселим в него“ и ние като народ (срв. Пс. 117: 24); да се вдъхновим от него и ние, като християнска общност; да се просветим с неговата светлина и ние като чеда на светите Братя равноапостолните Константин-Кирил Философ и Методий. „Методий, който заради Христовата светлина презря всички красоти на света и в ангелски образ крепко воюва за Небесния Цар; и Кирил, който от отрочество избра премъдростта за своя съжителница и дадените му от Бога таланти удвои за Негова слава“ (стихири на вечернята на 11 май, гл. 2).

Днешният празник бележи онази неразкъсваема хилядолетна връзка на нашия народ с християнското Предание, което е в основата на европейската цивилизация. Да, братя и сестри, ние сме част, неразделна част от една историческа тъкан, в чийто златоткан център се намират православната вяра, светото Евангелие, новата Христова заповед на любовта. Ние сме продължители, носители, но и смирени пазители на хилядолетна духовна традиция. Ние сме посветени в нелъжовната вяра на светите Апостоли, на добропобедните мъченици, на богопросветените светители, на христоподражателните подвижници на благочестието. Ние сме чеда на светия благоверен цар Борис – Михаил Покръстител, на светите равноапостолни Братя Кирил и Методий, ние сме ученици на техните свети Ученици – чрез тях сме избрани и призвани да бъдем светлина на света и сол на земята (срв. Мат. 5:13-14). Да не забравяме, че нищо не започва от днес, тук и сега, без връзка с това Свещено Предание, без памет, без сваяст, както често пъти се опитва да ни внуши горделивата злоба на деня (срв. Мат. 6:34). Ние не сме дърво без корен, а имаме своята непоклатима основа във вярата на светите Братя, в тяхната мъдрост, в тяхната любов към Бога и към ближния, в тяхната грижа за книжовността и просветата. Наша привилегия, но и наша голяма отговорност е, че сме просветени във вярата от свети отци със свят живот. Макар и малък народ, малко стадо, но ние не сме сами. Имаме до себе си молитвено множеството на нашите прадеди, отци и майки, братя и сестри, които живяха според Божиите заповеди, трудиха се безропотно и неуморно, за да ни има днес нас на тази земя, и завършиха земния си живот в мир и покаяние. Те са нашето „по-добро Аз“. Те са нашите небесни покровители. Те са примерът, който трябва да оставим на нашите чеда.

Припомняйки си с признателност и умиление за светите Братя и техните Ученици, които дадоха „на вси словене книга да четат“, ние стоим с

благоговение не само пред спомена за тях, а пред самите тях – пред техните милващи, загрижени, богопросветени лица, които гледат на нас с любов, но понякога и с тревога. С любов, защото те са нашите Отци във вярата, те са ни родили за Христа; но с тревога, защото виждат нашето лутане и неспокойство, залитанията ни в чуждопоклонство и идолопоклонство, разединението ни, липсата на радост и надежда, изстиването на любовта. И се молят пред едничкия Цар на царете, пред Премъдростта Божия, пред нашия Господ Иисус Христос, за всички нас – духовенство, държавници, университетски преподаватели, учители, студенти, ученици, малки и големи.

Днес ние чествуваме не някакви отминали исторически събития, а празнуваме своето собствено духовно просвещение. Днес ние чествуваме неповторимата възможност да творим на наш роден език, да пишем и четем на азбука, сътворена от свети мъже, да участваме в диалога с други народи и култури с достойнство, без чувство за малоценност, а с благодарното съзнание за причастност към хилядолетната християнска духовна и книжовна традиция.

По молитвите на светите Братя Кирил и Методий и на техните свети Ученици благопожелаваме на всички дейци на просветата, книжовността и културата, на преподавателите и на всички студенти и ученици, неоскъдяващата Божия благодат да просвещава умовете ви, да възпламенява вярата в сърцата ви, да ви вдъхновява и окуражава за творческо усвояване на Божията премъдрост и за преобразяване на живота ни според Божията воля! Вашите постижения и успехи, които са плод на неуморен труд и оползотворяване на дадените ви от Бога таланти, ни радват и ни дават надежда за нашето бъдеще като народ!

За много, благословени от Бога и изпълнени с творчески успехи години!

Честит 24 май!

bg-patriarshia.bg